

**SANAYİ, HİZMETLER VE TARIM KOMİSYONU
ENERJİ ÇALIŞMA GRUBU**

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNU VE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI HAKKINDA
TÜSİAD GÖRÜŞÜ**

21 NİSAN 2008

MADDE 1:

Taslak Metin	TÜSİAD Önerisi
37.Yan Hizmetler Yönetmeliği: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girecek, iletim lisansı hükümleri uyarınca iletim sistemine veya dağıtım lisansı hükümleri uyarınca dağıtım sistemine bağlı ilgili tüzel kişilere uygulanacak, yan hizmetlerin tanımlarını ve yan hizmetlerin temin edilmesi ile ilgili usul ve esasları kapsayan kuralları,	37. Yan Hizmetler Yönetmeliği: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe giren, iletim veya dağıtım sistemine bağlı ilgili tüzel kişilere uygulanacak, yan hizmetlerin tanımlarını ve yan hizmetlerin temin edilmesi ile ilgili usul ve esasları kapsayan kuralları,

Gerekçe:

İletim lisansı ve dağıtım lisansı hükümleri söz konusu lisansa sahip tüzel kişilerin faaliyetlerine ilişkin olup, yan hizmetlerin uygulanması sadece lisans hükümleriyle sınırlı değildir. Bu itibarla madde metninden çıkarılması yerinde olacaktır.

MADDE 2:

Taslak Metin	TÜSİAD Önerisi
“Kurulca ilgili mevzuat çerçevesinde haklı görülmeyen gerekçelerden dolayı üretim tesisi yatırımlarını lisansları ve ilgili mevzuat kapsamında belirlenen süreler içerisinde gerçekleştiremeyen tüzel kişilerin lisansları iptal edilir.”	“ <i>Gerekçeleri</i> Kurulca haklı görülmeyen nedenlerle üretim tesisi yatırımlarını lisansları ve ilgili mevzuat kapsamında belirlenen süreler içerisinde gerçekleştiremeyen tüzel kişilerin <i>ilgili lisansı</i> iptal edilir.”
a) 2. Özel sektör üretim şirketleri; sahip oldukları, finansal kiralama yoluyla edindikleri veya işletme hakkını devraldıkları üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile iştigal eden özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerdir.	a) 2. Özel sektör üretim şirketleri; sahip oldukları, <i>kiraladıkları</i> , finansal kiralama yoluyla edindikleri veya işletme hakkını devraldıkları üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile iştigal eden özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerdir.
Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubu, bir takvim yılı içerisinde lisanslarına derç edilen yıllık ortalama elektrik enerjisi üretim miktarının yüzde yirmisini piyasada satabilir. Arz güvenliği açısından ihtiyaç duyulacak hallere münhasır olmak üzere,	3. Bir otoprodüktör ya da otoprodüktör grubu, bir takvim yılı içerisinde lisanslarına derç edilen yıllık ortalama elektrik enerjisi üretim miktarının yüzde yirmisini piyasada satabilir. Arz güvenliği açısından ihtiyaç duyulacak hallere münhasır olmak üzere,

Kurul bu oranı artırabilir. Bir takvim yılı içinde Kurulca belirlenen orandan daha fazla elektrik enerjisinin piyasada satılması halinde üretim lisansı alınması zorunludur. Bu bent hükümleri, otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile yaptıkları yan hizmet anlaşmaları kapsamında gerçekleştirdikleri üretim miktarları için uygulanmaz.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi; ayrıca, Kurul onayına tabi olan iletim, bağlantı ve sistem kullanım tarifelerini ve şebeke yönetmeliğini hazırlar, revize eder, denetler ve yük dağıtımı ile frekans kontrolünü gerçekleştirir, iletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapar, gerçek zamanlı sistem güvenilirliğini izler, sistem güvenilirliğini ve elektrik enerjisinin öngörülen kalite koşullarında sunulmasını sağlamak üzere gerekli yan hizmetleri belirler ve Yan Hizmetler Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yan hizmetleri sağlar.

“İletim şebekesi dışında, ulusal iletim sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve üretim faaliyeti gösteren tüzel kişinin lisansı kapsamındaki üretim tesisi ile müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında özel direkt hat tesisi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi arasında yapılacak kontrol anlaşması ile mümkündür. Bu

Kurul bu oranı artırabilir. Bir takvim yılı içinde Kurulca belirlenen orandan daha fazla elektrik enerjisinin piyasada satılması halinde üretim lisansı alınması zorunludur. Bu bent hükümleri, otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile yaptıkları Yan Hizmetler Anlaşmaları ile *Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği çerçevesinde Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından tarafından kabul edilen yük alma teklifleri kapsamında üretilen elektrik enerjisi miktarları için uygulanmaz.*

“Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi; ayrıca, Kurul onayına tabi olan iletim, bağlantı ve sistem kullanım tarifelerini ve Şebeke Yönetmeliğini hazırlar, revize eder, denetler ve yük dağıtımı ile frekans kontrolünü gerçekleştirir, iletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapar, gerçek zamanlı sistem güvenilirliğini izler, sistem güvenilirliğini ve elektrik enerjisinin gereken kalitede sunulmasını sağlamak üzere gerekli yan hizmetleri belirler ve Yan Hizmetler Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda **gerekli anlaşmaları yaparak** yan hizmetleri sağlar.”

MADDE-2 3’üncü bölüm (b) fıkrasının 5’inci paragrafının son bölümüne “.....yeni ticaret yöntemleri ve satış kanallarının uygulanabilmesine yönelik alt yapının geliştirilmesi ve uygulanması **ilgili kurumların görüşleri de alınarak,** Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülür.” şeklinde ekleme yapılmıştır.

“İletim şebekesi dışında, ulusal iletim sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve üretim faaliyeti gösteren tüzel kişinin lisansı kapsamındaki üretim tesisi ile müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında özel direkt hat tesisi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi arasında yapılacak kontrol anlaşması ile mümkündür. Bu

<p>kontrol anlaşmasının amacı, iletim sisteminin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasıdır. Özel direkt hat tesis edilmesi, serbest tüketicilerin tedarikçilerini seçebilmelerine engel teşkil etmez.”</p> <p>“Dağıtım şebekesi dışında, dağıtım sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve üretim faaliyeti gösteren tüzel kişinin lisansı kapsamındaki üretim tesisi ile müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında, direkt hat tesis edecek tarafların mülkiyetindeki saha üzerinde özel direkt hat tesisi, dağıtım şirketi ile üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi arasında yapılacak kontrol anlaşması ile mümkündür. Bu kontrol anlaşmasının amacı, dağıtım sisteminin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasıdır. Özel direkt hat tesis edilmesi, serbest tüketicilerin tedarikçilerini seçebilmelerine engel teşkil etmez. Bu fıkra bahsedilen üretim tesisinin iletim sistemine bağlı olması durumunda, kontrol anlaşması yapılmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.”</p> <p>2) c)</p> <p>1. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alış ve satış anlaşmalarını TEAŞ’ dan ve TEDAŞ’ dan devralır, dağıtım şirketlerine karşı üstlendiği enerji alım ve satım taahhütleri ile sınırlı kalmak üzere, bir yılı aşmamak ve Kurul tarafından onaylanmak kaydıyla enerji alım anlaşmaları ve Hükümetler arası anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracat anlaşmaları imzalayabilir.</p>	<p>kontrol anlaşmasının amacı, iletim sisteminin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasıdır. <i>Özel direkt hatlar, serbest tüketicilerin tedarikçilerini değiştirebilmelerine engel teşkil etmeyecek şekilde tesis edilir.</i>”</p> <p>“Dağıtım şebekesi dışında, dağıtım sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve üretim faaliyeti gösteren tüzel kişinin lisansı kapsamındaki üretim tesisi ile müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında, <i>özel</i> direkt hat tesis edecek tarafların mülkiyetindeki saha üzerinde özel direkt hat tesisi, dağıtım şirketi ile üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi arasında yapılacak kontrol anlaşması ile mümkündür. Bu kontrol anlaşmasının amacı, dağıtım sisteminin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasıdır. <i>Özel direkt hatlar serbest tüketicilerin tedarikçilerini değiştirebilmelerine engel teşkil etmeyecek şekilde tesis edilir.</i> Bu fıkra bahsedilen üretim tesisinin iletim sistemine bağlı olması durumunda, kontrol anlaşması yapılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”</p> <p><i>Ancak, 10 MW üstü tüketicilerin direkt TM’ ye bağlanabileceği veya 50 MW üstü tüketicilerin 34,5 kV üzerinden de İletim müşterisi olabileceği dikkate alındığında; 10 MW üstü güçler için iletim tesisi kurulmasa bile TEİAŞ ile kontrol anlaşması yapılabilmesine izin verilmelidir.</i></p> <p>2) c)</p> <p>1. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alış ve satış anlaşmalarını TEAŞ’tan ve TEDAŞ’dan devralır, Hükümetler arası anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracat anlaşmaları imzalayabilir.</p>
--	--

Gerekçe:

İlgili mevzuat, Lisans Yönetmeliğinde elektrik piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, lisans, tebliğ, genelge ve Kurul kararları olarak tanımlanmıştır. Uygulamada, üretim tesisi yatırımlarının gecikmesi ilgili mevzuatla düzenlenmemiş olan izin ve onayların alınması gibi diğer hususlardan da kaynaklanabilmektedir. Bu kapsamda, ilgili mevzuatta yer almayan ancak lisans sahibinin de kusurundan kaynaklanmayan gecikmelerde Kurulun gerekli değerlendirmeyi yaparak karar alabilmesini teminen “ilgili mevzuat çerçevesinde” ibaresinin çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, birden fazla lisansa sahip olan bir tüzel kişinin tüm lisanslarının iptale konu edilmemesi için madde metnine açıklık kazandırılması amacıyla “ilgili” ibaresinin de eklenmesi uygun olacaktır.

2. a) 2.

Özel sektör üretim şirketleri üretim tesislerini kiralayarak faaliyet gösterebildiklerinden “kiraladıkları” ibaresinin eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

2. a) 3.

Gerekçe: Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği kapsamında TEİAŞ tarafından kabul edilen yük alma teklifleri sonucunda üretilen elektrik enerjisi, yan hizmetler anlaşmaları kapsamında üretilen elektrik enerjisi gibi sadece sistem ihtiyaçlarının karşılanması için Milli Yük Tevzii Merkezinin talimatları ile gerçekleşen üretimler olduğundan, piyasaya satışa ilişkin sınırlamaların dışında tutulması gerekmektedir.

Ayrıca, otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarının piyasaya yapacakları satışların lisanslarına derç edilen yıllık ortalama üretim miktarı ile orantılı olarak belirlenmiş olması, Kanunun bu hükümle bağlantılı diğer hükümleri arasında çelişki oluşturmaktadır. Zira, Kanunda otoprodüktör ve otoprodüktör grupları esas olarak kendileri ve ortaklarının elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere üretim yapan tüzel kişiler olarak tanımlanmış, bu tüzel kişilerin ihtiyaç fazlası olarak ürettikleri enerjinin yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiş ve Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının (g) bendinde de söz konusu tüzel kişilerin kendileri veya ortaklarının ihtiyaçları dışında satışa sundukları elektrik enerjisi miktarına ilişkin oranları yayımlamak ve revize etmek görevi Kurula verilmiştir. Dolayısıyla yeni düzenlemenin Kanunun ilgili diğer hükümleri ile uyumunun sağlanması için yeniden gözden geçirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Gerekçe: Özel direkt hatla bağlı bir serbest tüketici tedarikçisini seçmiş bulunmaktadır. Bu tüketicinin ilanıhaye aynı tedarikçiden enerji temin etmek durumunda kalmamasının güvence altına alınabilmesi için ibarenin “tedarikçi değiştirme” olarak yazılması yerinde olacaktır. Diğer taraftan teklif edilen maddenin özgün halinde bir üretim tesisinin barasına özel direkt hatla bağlantılandırılmış bir serbest tüketicinin bağlantı şekli korunarak tedarikçi değiştirebilmesinin de mümkün olduğu gibi bir anlam çıkmaktadır. Ölçme iletişim kontrol altyapısı itibarıyla böylesi bir durum fiziken uygulanabilir gözükmemektedir. Zira söz konusu tüketicinin tüketiminin sağlıklı bir şekilde ölçülebilmesi üretim tesisinin barasına bağlı olduğu müddetçe mümkün olmayacaktır. Bu nedenle madde hükmünün ayrıca bu açıdan da amaca hizmet edecek şekilde revize edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Gerekçe: c) bendi, Dağıtım Faaliyeti Gösterebilecek Tüzel Kişiler, bölümüne dağıtım özelleştirmesinin sağlıklı yapılabilmesi için bahse konu metnin eklenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Gerekçe: TETAŞ'ın satış yükümlülükleri enerji alım yükümlülükleri ile sınırlı olmaktadır. Bunun dışında geçiş dönemi anlaşmaları kapsamında dağıtım şirketlerine sağlamayı taahhüt ettiği elektrik enerjisi miktarında bir eksiklik olması ve bu eksikliğin de EÜAŞ'tan kaynaklanması durumunda, eksik üretimin EÜAŞ tarafından karşılanması gerekeceğinden TETAŞ'ın bu kapsamda bir enerji alımına ihtiyacı olmayacaktır. Dolayısıyla TETAŞ'ın dağıtım şirketlerine karşı üstlendiği enerji satım taahhütlerini karşılamak üzere yeni enerji alım anlaşmaları yapmasının gerekmediği değerlendirilmiştir.

Ek madde önerisi:

Dağıtım Şirketleri'nin özelleştirilmesi açısından önem arz eden cadde ve sokak aydınlatmasına yönelik aşağıdaki düzenlemenin yapılması önerilmektedir.

Cadde, Sokak ve ilgili diğer kamu alanlarının aydınlatması ile ilgili ortaya çıkan fiili maliyetin tamamı dağıtım sistemi gelir tavanına yansıtılır. Bu maliyetin abone gruplarına yansıtılması ile ilgili gerekli düzenlemeler fiili uygulama en geç 1 Haziran 2008 tarihinde başlayacak şekilde Kurul tarafından yapılır.

MADDE 3:

Taslak Metin	TÜSİAD Önerisi
<p>“ Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, kurulu gücü azami iki yüz kilovatlık üretim tesisi ile mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişiler, lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaftır. Bu tüzel kişilerin ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak teknik ve mali usul ve esaslar Kurum tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenir.”</p>	<p>“ Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, kurulu gücü azami iki yüz kilovatlık üretim tesisi ile mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişiler, lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaftır. Bu <i>gerçek ve tüzel kişilerin sisteme bağlantı ve sistem kullanımına ilişkin kurallar ile ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak mali konulara ilişkin</i> usul ve esaslar Kurum tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenir.”</p>
<p>“ Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmış veya yapılacak olan lisans başvuruları kapsamında, birden fazla tüzel kişinin aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için başvuruda bulunması ve Kanun ile 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yapılan inceleme ve</p>	<p>“Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmış veya yapılacak olan lisans başvuruları kapsamında, birden fazla tüzel kişinin aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için başvuruda bulunması, <i>4628 Kanun ile</i> 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yapılan inceleme ve</p>

<p>değerlendirme sonucunda da lisans almak için gerekli koşulları sağlayan birden fazla tüzel kişinin olması durumunda söz konusu başvurular Kurum tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'ne intikal ettirilir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından bu durumda olan tüzel kişiler arasından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'ne ödenecek birim elektrik üretimi başına en yüksek katkı payını teklif ve taahhüt eden tüzel kişiyi belirlemek amacıyla ihale yapılır. İhale sonrası ihale evrakı ile ihale sonuçları Kuruma gönderilir. Lisans verilmesine ilişkin tüm hak ve yetkiler Kurula aittir. İhale sonucu belirlenen bedel üzerinden her yıl üretilen elektrik enerjisi miktarına karşı gelen tutar, takip eden yılın Ocak ayı sonuna kadar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine ödenir. Katkı payı gelirleri Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından münhasıran sisteme bağlanacak üretim tesisleri için gerekli iletim yatırımlarının finansmanında kullanılır. İhaleye ilişkin usul ve esaslar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve Kurum tarafından onaylanacak yönetmelikle düzenlenir.”</p>	<p>değerlendirme sonucunda lisans almak için gerekli koşulları sağlayan birden fazla tüzel kişinin olması <i>ve ilgili trafo merkezi kapasitesinin de tüm başvuruların bağlantısını karşılayamaması durumunda</i>, söz konusu başvurular Kurum tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'ne intikal ettirilir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından bu durumda olan tüzel kişiler arasından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'ne ödenecek birim elektrik üretimi başına en yüksek katkı payını <i>(ve teknik koşullara göre rüzgar gücünü en iyi kontrol edebilme özelliğini)</i> teklif ve taahhüt eden tüzel kişiyi belirlemek amacıyla ihale yapılır. İhale sonrası ihale evrakı ile ihale sonuçları Kuruma gönderilir. Lisans verilmesine ilişkin tüm hak ve yetkiler Kurula aittir. İhale sonucu belirlenen bedel üzerinden her yıl üretilen elektrik enerjisi miktarına karşı gelen tutar, takip eden yılın Ocak ayı sonuna kadar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine ödenir. Katkı payı gelirleri Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından münhasıran sisteme bağlanacak üretim tesisleri için gerekli iletim yatırımlarının finansmanında kullanılır. İhaleye ilişkin usul ve esaslar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve Kurum tarafından onaylanacak yönetmelikle düzenlenir.”</p>
---	--

Gerekçe:

Yukarıdaki fıkra da yer alan gerçek ve tüzel kişiler lisans alma yükümlülüğünden muaf tutulmuş olsalar da sisteme bağlı olmaları nedeniyle bağlantı ve sistem kullanım açısından belirli kurallara tabi olmalarının sağlanması gerekmektedir.

Kanun değişiklik metninde, rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmış veya yapılacak olan lisans başvuruları kapsamında, birden fazla tüzel kişinin aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için başvuruda bulunması ve Kanun ile 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda da lisans almak için gerekli koşulları sağlayan birden fazla tüzel kişinin olması durumunda söz konusu başvuruların Kurum tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'ne intikal ettirileceği ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından bu durumda olan tüzel kişiler arasından Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'ne ödenecek birim elektrik üretimi başına en yüksek katkı payını teklif ve taahhüt eden tüzel kişiyi belirlemek amacıyla ihale yapılacağı belirtilmektedir.

Bu yöntem ile lisans verilecek tüzel kişinin seçimine ilişkin net bir yöntem ortaya koyulmakla birlikte rüzgar santrallerine özgü durumun yansıtılamadığı görüşündeyiz. Rüzgar santrallerinin, santralin kontrol edilebilme özelliğini artırıcı teknolojiye sahip olması, şebekeye bağlanabilecek rüzgara dayalı gücü etkilemektedir. Bu sebeple lisans almak için gerekli koşulları sağlayan başvurular arasında teknolojik olarak daha iyi kontrol edilebilme özelliğine sahip santrallerin seçilmesi, önümüzdeki dönemlerde rüzgar gücüne dayalı daha fazla santralin sisteme bağlanabilmesine olanak tanıyacaktır. Ancak teknik koşullara göre yapılacak olan bu tür bir seçimde uygulanacak teknik kriterlerin çıkarılacak bir usul esas ya da tebliğ kapsamında düzenlenmesinin seçimin şeffaflığı açısından önemli olduğu görüşündeyiz.

Ayrıca bu tür kriterlerin sadece aynı bölge ya da trafo merkezi için başvuru yapıldığında değil, herhangi bir kısıtlayıcı faktör olmadığı durumda da dikkate alınması gerektiği düşüncesindeyiz. Gerekli teknolojik özelliklere ve kontrol edilebilme niteliğine sahip olmayan rüzgar santralleri ileride yapılacak yatırımları kısıtlayıcı bir faktör olarak karşımıza çıkacaktır. Ayrıca Kanun değişiklik metinde belirtildiği şekilde yapılacak ihale sonucunda TEİAŞ'a ödenecek katkı payının da nihai olarak elektrik fiyatlarına yansıtacağı da dikkat edilmesi gereken bir husustur.

Öneri: Bilindiği üzere 2003/56 sayılı AB Elektrik Direktifinde ihale yapılmasının gerekli olduğu durumlar için söz konusu ihalenin bağımsız idari otoriteler tarafından yapılması öngörülmektedir. Bu itibarla yapılacak düzenlemenin AB Elektrik Direktifi ile de uyumlu olmasını teminen ihalenin EPDK tarafından yapılması seçeneğinin de göz önünde bulundurulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

MADDE 6:

Taslak Metin	TÜSİAD Önerisi
31 Aralık 2011 tarihinde sona eren ilk uygulama dönemi için ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınır. Bu dönem süresince abone grupları ve/veya faaliyetler arasında çapraz sübvansiyon uygulanabilir. Bu kapsamda, dağıtım şirketleri tarafından ilk uygulama dönemini kapsayacak şekilde Kuruma yapılan tarife tekliflerinde çapraz sübvansiyonlara da yer verilir. ve uygulanan sübvansiyonlar ancak Bakanlar Kurulu kararı ile değiştirilebilir. Geçiş dönemi süresince tüm hesaplar 4628 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına uygun şekilde ayrıştırılarak tutulur.	31 Aralık 2011 tarihinde sona eren ilk uygulama dönemi için ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınır. Bu dönem süresince abone grupları ve/veya faaliyetler arasında çapraz sübvansiyon uygulanabilir. Bu kapsamda, dağıtım şirketleri tarafından ilk uygulama dönemini kapsayacak şekilde Kuruma yapılan tarife tekliflerinde çapraz sübvansiyonlara da yer verilir. Uygulanan çapraz sübvansiyonlar ancak Bakanlar Kurulu kararı ile değiştirilebilir. Geçiş dönemi süresince tüm hesaplar 4628 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına uygun şekilde ayrıştırılarak tutulur.
Dağıtım bölgelerine ilişkin tarife teklifleri, dağıtım şirketleri tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde yapılır ve meri mevzuat kapsamında Kurulca onaylanır Bu dönem içerisinde kamu uhdesindeki dağıtım şirketleri dışındaki dağıtım şirketlerinin Kuruma sunacakları tarife tekliflerinde, kamu dağıtım şirketleri için onaylanan	Dağıtım bölgelerine ilişkin tarife teklifleri, dağıtım şirketleri tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde yapılır ve meri mevzuat kapsamında Kurulca onaylanır. Geçiş dönemi içerisinde gerek dağıtım şirketleri tarafından yapılacak tarife tekliflerinde ve gerekse söz konusu tekliflerin Kurul tarafından incelenerek onaylanmasında

tarifelerdeki çapraz sübvansiyon prensipleri uygulanır ve bu şirketler de Fiyat Eşitleme Mekanizması içerisinde yer alır .	enerji alım maliyetlerinin birinci ve ikinci fıkralardaki usul ve esaslar dahilinde satış fiyatlarına yansıtılması esas alınır. Ayrıca, kamu uhdesindeki dağıtım şirketleri dışındaki dağıtım şirketlerinin Kuruma sunacakları tarife teklifleri için de kamu dağıtım şirketleri için onaylanan tarifelerdeki çapraz sübvansiyon prensipleri uygulanır ve bu şirketler de Fiyat Eşitleme Mekanizması içerisinde yer alır.”
--	--

Gerekçe

Enerji alım maliyetleri dağıtım şirketlerinin perakende satış faaliyeti kapsamında kontrol edilemeyen maliyet kalemleri içerisinde yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu maliyetlerin satış fiyatlarına tam olarak yansıtılamaması halinde, bu durum dağıtım şirketlerinin mali durumları üzerinde bozucu etki yaratmakta ve dağıtım şirketlerini güvenilir alıcı konumundan uzaklaştırmaktadır. Diğer taraftan enerji alım maliyetlerinin satış fiyatlarına yansıtılamaması rekabet ortamını da bozarak ikili anlaşmalar piyasasının oluşumunu engellemektedir. Ayrıca dengeleme uzlaştırma uygulaması başlamadan önce üretim yatırımlarında beklenen gelişmenin sağlanamamış olması büyük ölçüde referans fiyat niteliği taşıyan perakende satış fiyatlarının girdi maliyetlerindeki artışa paralel olarak artmamasından kaynaklanmış ve arz güvenliği sorununu gündeme taşımıştır. Bu itibarla, gerek ikili anlaşmalar piyasasının gelişmesi paralelinde fiyat istikrarının ve arz güvenliğinin sağlanması, gerekse dağıtım özelleştirme ihalelerine katılmayı düşünen yatırımcıların enerji alım maliyetlerinin perakende satış fiyatlarına doğrudan yansıtılıp yansıtılamayacağına ilişkin tereddütlerinin ortadan kaldırılmasını teminen geçici 9 uncu maddede yukarıda yer verildiği şekilde bir değişiklik yapılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

MADDE 7:

Taslak Metin	TÜSİAD Önerisi
Geçici Madde 10 –Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketleri, Elektrik Üretim Anonim Şirketinin yeniden yapılandırılmasıyla oluşan gruplar adına Elektrik Üretim Anonim Şirketi veya kamu üretim şirketleri arasında, süresi beş yılı aşmamak kaydıyla enerji alım-satımına ilişkin geçiş dönemi anlaşmaları imzalanır. Bu süre Bakanlık görüşü alınarak Kurul kararı ile en fazla 2 yıl uzatılabilir. Söz konusu anlaşmalara ilişkin hak ve yükümlülükler, üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesine paralel olarak lisans sahiplerine ait olur. Bu anlaşmalar damga vergisinden müstesnadır.	Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketleri, Elektrik Üretim Anonim Şirketinin yeniden yapılandırılmasıyla oluşan gruplar adına Elektrik Üretim Anonim Şirketi veya kamu üretim şirketleri arasında, süresi 31 Aralık 2011 tarihini aşmamak kaydıyla enerji alım-satımına ilişkin geçiş dönemi anlaşmaları imzalanır. Bu süre Bakanlık görüşü alınarak Kurul kararı ile en fazla 1 yıl uzatılabilir. Söz konusu anlaşmalara ilişkin hak ve yükümlülükler, üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesine paralel olarak lisans sahiplerine ait olur. Bu anlaşmalar damga vergisinden müstesnadır. Geçiş dönemi anlaşmaları, üretim özelleştirmelerine

	ilişkin uygulamalar kapsamında revize edilebilir.
--	--

Gerekçe:

Üretim özelleştirmelerine ilişkin olarak portföy şeklinde özelleştirme yaklaşımından vazgeçilmesi ve/veya portföy üretim gruplarının yapılarının değiştirilmesine ihtiyaç duyulması halinde geçiş dönemi anlaşmalarının revize edilebilmesine imkan tanınmak üzere eklenmiştir.

MADDE 8:

Taslak Metin	TÜSİAD Önerisi
(Elektrik İletim Anonim Şirketi, iletim kısıtlarını asgari seviyeye indirecek şekilde iletim şebekesinin planlamasından, tesisinden, işletilmesinden, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesinden ve üretim kapasite projeksiyonu ile 20 yıllık Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Üretim Gelişim Planının hazırlanmasından sorumludur. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesini teminen ve yeterli kapasite olmaması nedeniyle oluşabilecek bölgesel sistem ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yan hizmetler anlaşmaları kapsamında yeni üretim tesisi yaptırarak ve/veya mevcut üretim tesislerinin kapasitelerini kiralamak amacıyla ihale yapabilir. İhaleler çerçevesinde Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından ödenecek kapasite kiralama bedeli sistem işletim bedeline yansıtılmak suretiyle, enerji bedeli ise kullanım amacına bağlı olarak Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği çerçevesinde piyasa katılımcılarından ve/veya ticari yan hizmetler anlaşmaları kapsamında sistem işletim tarifesine yansıtılmak suretiyle karşılanır. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yan hizmetler anlaşmaları kapsamında kapasite kiralama amacıyla yapılacak ihaleye ilişkin usul ve esaslar, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 3 ay içerisinde Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanacak ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girecek yönetmelik ile düzenlenir.	<p>Öneri 1)</p> <p>Görev ve Sorumluluklar bölümünün 1. maddesinde TEİAŞ'a yan hizmetler anlaşmaları kapsamında bölgesel ihtiyaçları karşılamak amacıyla yeni üretim tesisi ihale etme yetkisi verilmiştir. Zaten c) Arz Güvenliği'nin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi bölümünde elektrik üretim yatırımlarının elektrik enerjisi talebinin karşılanamaması ve/veya puant gücün belirli bir yedekle karşılanmasında yetersiz kalınacağına halinde, tedarikçilerin talebini karşılamak üzere Bakanlık Kurulu'nun merkezi bir yarışma düzenlemesi hakkı getirilmiştir. Bu nedenle TEİAŞ'ın yeni tesis kurulmasına yönelik ihale yapabilme yetkisi ortadan kaldırılmalıdır.</p> <p>Öneri 2)</p> <p>Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesini teminen ve yeterli kapasite olmaması nedeniyle oluşabilecek bölgesel sistem ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yan hizmetler anlaşmaları kapsamında yeni üretim tesisi yaptırarak ve/veya mevcut üretim tesislerinin kapasitelerini kiralamak amacıyla ihale yapabilir. İhaleler çerçevesinde Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından ödenecek kapasite kiralama bedeli ve enerji bedeli, yayınlanacak olan Yan Hizmetler Yönetmeliği çerçevesinde Dağıtım Şirketlerinden karşılanır.</p>

<p>2. Perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketleri, bölgelerindeki serbest olmayan tüketicilerin elektrik enerjisi ve kapasite talebini karşılamakla yükümlüdürler. Söz konusu tüzel kişiler her yıl Aralık ayı sonuna kadar, gelecek 5 yıl için, tahmin ettikleri elektrik enerjisi puant güç taleplerini, ihtiyaç duydukları elektrik enerjisi miktarını, bu miktarın temini için yaptıkları sözleşmeleri ve ilave enerji/kapasite ihtiyaçlarını Kuruma bildirmek zorundadır.</p> <p>c) Yukarıda öngörülen tedbirlerle de arz güvenliğinin sağlanamayacağının Bakanlık tarafından tespit edilmesi halinde, kamu elektrik üretim şirketlerine gerekli üretim tesisi yapma görevi de dahil arz güvenliği bakımından gerekli görülen tedbirleri almaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. “</p>	<p>Öneri 3)</p> <p>“ .....ihaleler çerçevesinde Türkiye Elektrik Anonim Şirketi tarafından ödenecek kapasite kiralama bedeli sistem işletim bedeline yansıtılmak suretiyle enerji bedeli ise kullanım amacına bağlı olarak Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği çerçevesinde piyasa katılımcılarından ve/veya ticari yan anlaşmaları kapsamında sistem işletim tarifesine yansıtılır.” hükmü şirketler tarafından her ay ödenen iletim sistemi sistem kullanım bedeli ya da dağıtım sistemi sistem kullanım bedellerinin artması anlamını taşımaktadır. Bu durum ayrıca, geçici 14’üncü madde (c) fıkrası ile getirilmek istenen teşviklerle de tezat teşkil etmektedir. Bu nedenle bu bölümün kaldırılması önerilmektedir.</p> <p>2. Görev ve Sorumluluklar bölümünün 2) maddesi kapsamında perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketlerine bölgelerindeki serbest olmayan tüketicilere, 3) maddesi kapsamında ise serbest tüketicilere satış yapan diğer tüm tedarikçilere yapacakları satışın temini için yaptıkları sözleşmeleri Kuruma bildirme yükümlülüğü getirmiştir. Fiili durumda söz konusu talebin karşılanmasına yönelik yükümlülüğü yerine getirememeleri durumunda perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketlerinin ve diğer tedarikçilerin cezai yükümlülüğünün ne olacağı açıkça Kanun’da düzenlenmelidir. (Örneğin bir önceki yıl cirolarının %5’i oranında banka teminat mektubu vermesi, yükümlülüklerini yerine getirememesi durumunda banka teminat mektubunun Kurul’ca irad kaydedilmesi gibi)</p> <p>c) bölümüne eklenmesi:</p> <p>Merkezi ihale neticesinde satın alınacak enerji ve kapasite, enerji ve kapasite ihtiyacı olduğunu beyan eden perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketlerine ihtiyaçları oranında tahsis edilir.</p>
---	---

	Kamu yatırımlarının önünü açan son paragrafta ise “kamu elektrik üretim şirketlerine gerekli üretim tesisi yapma görevi de dahil” kısmı çıkarılmalıdır.
--	--

b) Gerekli Kurulu Gücün Yeterli Yedek Kapasite ile Oluşturulması ve c) Arz Güvenliğinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi içeriğinde çelişki bulunmaktadır. b) Gerekli Kurulu Gücün Yeterli Yedek Kapasite ile Oluşturulması içeriğine göre kapasite mekanizmalarının oluşturulmasına yönelik usul ve esalarının belirlenmesine yönelik yönetmeliğin hazırlanması için Bakanlık yetki kılınmıştır. Öte yandan c) Arz Güvenliğinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi bölümünde ise Bakanlar Kurulu kararı ile merkezi bir yarışmanın düzenlenebileceği belirtilmektedir. Esas olarak kapasite mekanizmalarının oluşturulmasının zaten a) Görev ve Sorumluluklar bölümünün 1. maddesinde TEİAŞ’a yan hizmetler anlaşmaları ile sağlandığı düşünülmektedir. Ayrıca serbest piyasa yapısının bozacak ve piyasanın merkezi alım ihalesi ile tek satıcılı (TETAŞ) bir yapıya dönmesi riskini ortaya çıkaracak bir merkezi ihale yönetiminin son derece sakıncalı olduğu düşünülmektedir. Arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik kapasite mekanizması;

- TEİAŞ’ın Yan Hizmetler Sözleşmeleri yapamaması,
- Arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik tedarikçilerin kaynaklarını belgeleme ve bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi

durumunda gerçekleştirilmelidir. Bu durumda piyasada arz yetersizliği olması durumunda merkezi yarışma düzenlenmelidir. Merkezi yarışma neticesinde alınacak enerjinin dağılımı, sadece enerji ve kapasite ihtiyacı olan olduğunu belirten dağıtım lisansına sahip perakende satış şirketlerine yapılmalıdır. Buna göre Arz Güvenliğinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi bölümüne

“Merkezi ihale neticesinde satın alınacak enerji ve kapasite, enerji ve kapasite ihtiyacı olduğunu beyan eden perakende satış lisansına sahip dağıtım şirketlerine ihtiyaçları oranında tahsis edilir.”

Ekleme yapılmalıdır.

Teiaş’ın Yan Hizmetler Anlaşmaları kapsamında yeni üretim tesisi yaptırması:

Kanun değişiklik metninde, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi’nin, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesini teminen ve yeterli kapasite olmaması nedeniyle oluşabilecek bölgesel sistem ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yan hizmetler anlaşmaları kapsamında yeni üretim tesisi yaptırarak ve/veya mevcut üretim tesislerinin kapasitelerini kiralamak amacıyla ihale yapabileceği ifade edilmektedir.

Yan hizmetler anlaşmaları kapsamında, özellikle “duran yedekler” kategorisindeki mevcut üretim tesislerinin kapasitelerinin kiralanması mümkün olmakla birlikte bölgesel ihtiyaçların karşılanması amacıyla yan hizmetler kapsamında yeni üretim tesislerinin kurulmasından öte başka alternatiflerin değerlendirmeye alınabileceği görüşündeyiz.

TEİAŞ tarafından ihtiyaç duyulabilecek hizmetler temelde voltaj kontrolü ve frekans kontrolü hizmetleridir. Voltaj kontrolü hizmetleri şebekeye yapılacak pasif eleman yatırımları ile de çözümlenebilecek bir konudur ve sırf voltaj kontrolüne ilişkin hizmet almak üzere belli bir bölgeye yeni santral kurulması kararının verilmesi ekonomik olarak iyi değerlendirilmesi gereken bir konudur.

Frekans kontrolü kapsamında iletim kısıtı sebebiyle belli bölgelerde yeterli üretimin sağlanamıyor olması TEİAŞ tarafından gözetilmesi gereken diğer bir husustur. Ancak uluslararası uygulamalara bakıldığında bölgesel kısıtların piyasa mekanizması kapsamında ele alındığı görülmektedir. Bu tür sorunların giderilmesi ve yatırımların bölgesel olarak teşvik edilmesi için TEİAŞ'ın da gündeminde bulunan bölgesel fiyatlandırmaya dayalı piyasa mekanizmalarının devreye girmesi için gerekli çalışmaların yapılmasının uygun olacağı görüşündeyiz.

Arz güvenliği için kapasite mekanizmalarının kurulması ve talebi karşılamak için yarışma düzenlenmesi:

Kanun değişiklik metninde, arz güvenliğinin temini için gerekli yedek kapasite de dahil olmak üzere yeterli kurulu güç kapasitesinin oluşturulması amacıyla kapasite mekanizmaları oluşturulacağı belirtilmektedir. Ayrıca yine arz güvenliği kapsamında üretim yatırımlarının talebi karşılayamaması ve/veya puant gücün belirli bir yedekle karşılanmasında yetersiz kalınacağına tespiti halinde Bakanlar Kurulu kararı ile merkezi bir yarışma düzenleneceği ifade edilmektedir. TEİAŞ'ın ise bölgesel sistem ihtiyaçları için yan hizmetler anlaşmaları kapsamında kapasite kiralaması veya yeni üretim tesisi kurdurması kavramından bahsedilmektedir.

Günümüze kadar Türkiye Elektrik Piyasası ağırlıklı olarak elektrik enerjisinin el değiştirdiği bir piyasa ("energy only market") olarak şekillenmiş olup, piyasadaki arz/talep dengesini dolayısıyla enerjinin piyasa fiyatını en fazla yansıtan fiyat dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği hükümleri doğrultusunda oluşmakta olan saatlik marjinal fiyatlardır. Fiyatların geçtiğimiz 8 ay içindeki seyri ve son 6 ay içinde EPDK'ya yapılan özellikle termik santral lisans başvuruları incelendiğinde fiyatlardaki yükselmeye ve bu yükselmenin çok volatil seyretmeyerek mevcut durumdaki arz/talep dengesini yansıtır biçimde stabil olarak seyretmesi ile paralel bir lisans başvurusunda artış gözlemlenmektedir. Burada en önemli hususlar geçmişte yaşanmış örneklerden ders alınarak, lisans başvurularının santrale dönüşüm oranlarını ve lisans başvurusundan santralin işleme alınmasına kadar geçen sürenin en aza indirgenmesi için gerekli önlemlerin alınmasıdır. Bahse konu kanun taslağı bu hususta önlem olarak zaten gerekli teşvik ve cezai mekanizmaları koymaktadır.

Tüm bunlara ek olarak bir kapasite mekanizması oluşturulması ve benzeri ek kapasite yatırımı yapılmasına karşılık kapasite ödemesi prensibi içeren yöntemler, arz talep dengesi açısından sıkıntı yaşanması beklenen önümüzdeki 3 sene için herhangi bir çözüm üretmediği gibi, detayları piyasaya açıklandığı anda, bu güne kadarki verilen mesajların tam tersine bir mesaj verebilecektir. Salt enerji piyasası fiyatlarının ve talep projeksiyonlarının yatırım teşvikine "sinyal" olarak kullanılması beklentisi terk edilerek, yatırım sinyalinin çok daha az belirsizlik içeren geleceğe dönük kapasite ihalelerinden verilmesi yöntemine geçilmesi, gelecekte bir kez daha arz güvenliği problemi ile karşılaşılması ihtimalini düşürebilir, ancak yaşamakta olduğumuz süreçte bu ve önümüzdeki birkaç yıl için, lisans başvurusunda bulunmuş ve samimi olarak mevcut mekanizmalar çerçevesinde yatırım yapmaya niyetli yatırımcılar, kapasite mekanizmalarının detayları belirlenene ve ihaleler sonuçlanana kadar yatırımlarını erteleyebilir hatta vazgeçebilirler.

Sonuç olarak kapasite mekanizmaları ve ihalelerde Türkiye elektrik piyasasında (zaten geçmişten gelen sıkıntılara sahip olan) rekabet koşullarını daha da bozmadan ve mevcut işleyen piyasa mekanizmalarını destekleyecek şekilde hareket edilmesinin gerektiği kanaatindeyiz. Ayrıca arz talep dengesi açısından sıkıntı yaşanması beklenen kısa/orta vadede talep tarafı katılımı, talep kontrolü, talep yönetimi gibi mekanizmalara ilişkin düzenlemelerin ivedilikle yürürlüğe konmasının piyasanın sağlığını daha olumlu yönde etkileyeceğini düşünmekteyiz.

Lisans verilen üretim tesislerinin gerçekleştirmelerinin izlenmesi ve duyurulması:

Kanun değişiklik metninde, Kurum'un, lisans verilen üretim tesislerinin gerçekleştirmelerinin izlenmesinden, ilgili mevzuat kapsamında bu tesislerin öngörülen zamanda devreye girmesi için gerekli önlemlerin alınmasından, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yapılacak arz-talep dengesi çalışmalarında kullanılmak üzere, 5 yıl içerisinde işletmeye girecek ve arz hesabında dikkate alınacak lisanslı yeni üretim kapasite miktarlarının Bakanlığa düzenli aralıklarla bildirilmesinden sorumlu olduğu belirtilmektedir.

Lisans verilen üretim tesislerinin gerçekleştirmeleri piyasa katılımcıları açısından fiyat tahmini yapılması, yeni yatırım kararlarının verilmesi gibi çok kritik kararlar açısından önemlidir. Bu bilginin Bakanlığa bildirilmesinin ötesinde kamuoyu ile paylaşılmasının sağlıklı bir piyasanın tesisi ve işleyişi için önemli olduğu görüşündeyiz.

MADDE 9:

Taslak Metin	TÜSİAD Önerisi
a- Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen koşullara bağlı olmadan ihale yapmak suretiyle, lisans sahibi tüzel kişilere ait mevcut veya işletmeye girecek üretim tesislerinin üretimlerinin satın alınması için enerji alım sözleşmeleri yapar. Sözleşmelerin süresi 31 Aralık 2012 tarihini geçemez. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından satın alınacak olan enerji, geçiş dönemi sözleşmeleri kapsamında, tüketimleri oranında perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerine satılır.	a- Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi, lisans sahibi tüzel kişilere ait mevcut veya işletmeye girecek üretim tesislerinin üretimlerinin satın alınması için enerji alım sözleşmeleri yapar. Sözleşmelerin süresi 31 Aralık 2012 tarihini geçemez. Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi tarafından satın alınacak olan elektrik enerjisi, geçiş dönemi sözleşmeleri kapsamında, tüketimleri oranında perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerine satılır.
b- Herhangi bir dağıtım merkezine bağlanmadan doğrudan iletim tesisi şalt sahalarının dağıtım gerilimi seviyesindeki fiderlerine bağlı olan ya da ilgili mevzuata göre dağıtım sistemine bağlanması gerektiği halde Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ve ilgili dağıtım şirketlerinden alınan görüşler çerçevesinde iletim tesisi şalt sahalarının dağıtım gerilimi seviyesindeki fiderlerine bağlanması Kurul tarafından uygun görülen üretim tesisleri bağlantı hatları, bu tesisler herhangi bir dağıtım tesisine bağlanıncaya kadar iletim tesisi olarak kabul edilir ve bu süre boyunca bu tesislerin yapımı ve işletilmesine ilişkin hususlar Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim tesisine sahip tüzel	b) Herhangi bir dağıtım merkezine bağlanmadan doğrudan iletim tesisi şalt sahalarının dağıtım gerilimi seviyesindeki fiderlerine bağlı olan <i>üretim tesisleri için, bu tesisler dağıtım sistemiyle irtibatlandırılmadıkları sürece, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim tesisine sahip tüzel kişiler arasında bağlantı hatlarının işletilmesine ilişkin konuları da içerecek şekilde Bağlantı ve Sistem Kullanım Anlaşmaları</i> düzenlenir. İlgili mevzuata göre dağıtım sistemine bağlanması gerektiği halde Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ve ilgili dağıtım şirketlerinden alınan görüşler çerçevesinde iletim tesisi şalt sahalarının dağıtım gerilimi seviyesindeki fiderlerine bağlanması Kurul tarafından uygun

<p>kişiler arasında yapılacak tesis sözleşmeleri ve Bağlantı ve Sistem Kullanım Anlaşmaları kapsamında düzenlenir. Bu bağlantı hatları dağıtım sistemiyle irtibatlandırıldığı anda dağıtım tesisi olarak kabul edilerek ilgili dağıtım şirketine devredilir. Bu tesislerin devrine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yayımlanacak bir tebliğ ile düzenlenir.</p> <p>Üretim tesislerinin sisteme bağlantısı için, genişleme yatırımı ve/veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nin ya da dağıtım şirketlerinin yeterli finansmanının mevcut olmadığı hallerde, söz konusu yatırım, bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi veya tüzel kişilerce yapılabilir ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine veya ilgili dağıtım şirketine devredilir. Yapılan yatırımın tutarı, tüzel kişi veya tüzel kişiler ile Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi veya ilgili dağıtım şirketi arasında yapılacak tesis sözleşmesi ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşması çerçevesinde, yıllık sistem kullanım bedelinden düşülmek suretiyle geri ödenir. Ödenecek miktarın tespitinde ödeme süresince ilave edilecek faiz de yer alır ve söz konusu faiz oranı, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi veya ilgili dağıtım şirketi tarafından yapılan teklif çerçevesinde Kurul tarafından belirlenir. Faiz dahil yatırıma ilişkin maliyetlerin yedi yıl içerisinde karşılanamaması halinde, bakiye tutar, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi veya ilgili dağıtım şirketi tarafından yedinci yılın sonundan itibaren 1 yıl içerisinde, yatırımı yapan tüzel kişiye defaten ödenir,</p> <p>c- Üretim ve otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişilere aşağıdaki teşvikler sağlanır:</p>	<p>görülen üretim tesisleri bağlantı hatları, bu tesisler herhangi bir dağıtım tesisine bağlanıncaya kadar <i>üretim tesisinin bir parçası olarak kabul edilir. Bu bağlantı hatlarının yapımı ve işletilmesine ilişkin hususlar</i> Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ile üretim lisansına sahip tüzel kişiler arasında yapılacak tesis sözleşmeleri ve Bağlantı ve Sistem Kullanım Anlaşmaları kapsamında düzenlenir. Bu bağlantı hatları dağıtım sistemiyle irtibatlandırıldığı anda dağıtım tesisi olarak kabul edilerek bedeli karşılığı ilgili dağıtım şirketine devredilir. Bu tesislerin devrine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yayımlanacak bir tebliğ ile düzenlenir.</p> <p>Üretim tesislerinin sisteme bağlantısı için veya komşu ülkeler ile uluslararası enterkonneksiyon bağlantısı sağlayacak iletim hattı bağlantıları için, genişleme yatırımı ve/veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nin ya da dağıtım şirketlerinin yeterli finansmanının mevcut olmadığı hallerde, söz konusu yatırım, bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi veya tüzel kişilerce yapılabilir ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketine veya ilgili dağıtım şirketine devredilir. Yapılan yatırımın tutarı, tüzel kişi veya tüzel kişiler ile Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi veya ilgili dağıtım şirketi arasında yapılacak tesis sözleşmesi ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşması çerçevesinde, yıllık sistem kullanım bedelinden düşülmek suretiyle geri ödenir. Ödenecek miktarın tespitinde ödeme süresince ilave edilecek faiz de yer alır ve söz konusu faiz oranı, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi veya ilgili dağıtım şirketi tarafından yapılan teklif çerçevesinde Kurul tarafından belirlenir. <i>Faiz dahil yatırım maliyetlerine ilişkin bakiye tutar, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi veya ilgili dağıtım şirketi tarafından yatırımı yapan tüzel kişiye yedi eşit taksit halinde ??? yıl içerisinde ödenir,</i></p> <p>c- Üretim ve otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişilere aşağıdaki teşvikler sağlanır:</p>
--	---

<ol style="list-style-type: none"> 1. Üretim tesislerinin işletmeye giriş tarihlerinden itibaren 2012 yılı sonuna kadar iletim sistemi sistem kullanım bedellerinden yüzde elli indirim yapılır. 2. 2012 yılı sonuna kadar işletmeye girecek üretim tesislerinin yatırım döneminde, üretim tesisleriyle ilgili yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve harçtan müstesnadır. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Üretim tesislerinin işletmeye giriş tarihlerinden itibaren 2012 yılı sonuna kadar iletim sistemi sistem kullanım ve dağıtım sistem kullanım bedellerinden yüzde elli indirim yapılır. 2. 2012 yılı sonuna kadar işletmeye girecek üretim tesislerinin yatırım döneminde, üretim tesisleriyle ilgili yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve harçtan ve katma değer vergisinden müstesnadır. Üretim tesislerinde kullanılacak her türlü teçhizat, donanım ve ekipmanın ithalatı bütün vergi ve harçlardan muaftır. Bu yatırımlar için %100 yatırım indirimi sağlanır. 3. 2012 yılı sonuna kadar işletmeye alınacak üretim tesislerinin sabit kıymet aktifleştirmesinde inşaat ve ekipman kalemleri için amortisman süresi üretim lisansına sahip tüzel kişinin arzu etmesine göre 5 yıl alınabilir. 4. Kısa dönemde gerekli arz kapasitenin oluşturulması amacıyla Bakanlar Kurulu'na belirlenecek ilave teşvikler sağlanabilir. <p>Geçici Madde 14, c bendinde Üretim ve otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişilere sağlanan teşviklerin mevcut santrallerin tevsi yatırımlarında da geçerli olup olmayacağı kesinleştirilmelidir.</p> <p>d) Elektrik üretimi amaçlı tesis yatırımları, 5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun ilgili hükümlerinden yatırım bölgesine bakılmaksızın 2008 yılından itibaren 5 yıl boyunca yararlanır.</p>
--	---

Taslak Metin	TÜSİAD Önerisi
c) Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler, iletim, dağıtım ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedelinin Bakanlar Kurulu Kararıyla Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun ilgili yıl bütçesi dikkate alınmak suretiyle belirlenecek sabit bir orana tekabül eden payı (Katma Değer Vergisi, diğer vergiler, fon ve paylar ile v.b. kesintiler hariç) faturalarında ayrıca gösterir ve bu kapsamdaki bedelleri Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna intikal ettirirler. Bu oran hiçbir şekilde % 2 den fazla olamaz.	<i>4628 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (a) bendinde tarifelere ilişkin olarak fiyat yapısı içinde, piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsurun yer alamayacağı düzenlenmiştir. Önerilen yeni düzenlemeyle her ne kadar elektrik enerjisi satış bedeli üzerinden TRT'ye ödenecek pay TRT Kurumunun bütçesiyle ilişkilendirilmişse de, TRT bütçesinin elektrik enerjisindeki talep artışı dikkate alınarak belirlenmesini engellemeyecektir. Türkiye elektrik enerjisi talebinin yıllık ortalama %8 civarında arttığı dikkate alındığında, TRT bütçesinin de bu oranda artması söz konusu olabilecektir. Dolayısıyla, önerilen düzenlemenin mevcut uygulamayı farklılaştıran bir yönünün bulunmadığı değerlendirilmektedir. Bu itibarla, 4628 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde de yer aldığı üzere, elektrik enerjisi satış bedeli üzerinden TRT'ye aktarılan payın tamamen kaldırılması uygun olacaktır.</i>

Gerekçe:

c) Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler, iletim, dağıtım ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedelinin Bakanlar Kurulu Kararıyla Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun ilgili yıl bütçesi dikkate alınmak suretiyle belirlenecek sabit bir orana tekabül eden payı (Katma Değer Vergisi, diğer vergiler, fon ve paylar ile v.b. kesintiler hariç) faturalarında ayrıca gösterir ve bu kapsamdaki bedelleri Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna intikal ettirirler. Bu oran hiçbir şekilde % 2 den fazla olamaz.

4628 Sayılı Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarına Girmesi Önerilen Düzenlemeler ve Gerekçeleri

1) Maliyetlerin tarifelere yansıtılması

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin son paragrafına aşağıdaki hüküm eklenmiştir:

“Lisans sahibi tüzel kişilerin tarife tekliflerinde ve tarifelerin Kurul tarafından incelenerek onaylanmasında, maliyetlerin tarifelere yansıtılması esas alınır.”

Gerekçe: Geçiş dönemi sonunda maliyetlerin doğrudan fiyatlara yansıtıldığı tarife uygulamasına geçilmesi öngörülmektedir. Önerilen düzenleme ile serbest piyasa açısından kritik önem taşıyan bu hususun 4628 sayılı Kanunda açık bir şekilde yer alması ve bu kapsamda yatırımcıların konu hakkındaki tereddütlerinin giderilmesi amaçlanmıştır.

2) Sektörel bazda kontrol tanımı

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasına (53) numaralı bent olarak aşağıdaki tanım eklenmiştir:

“Sektörel bazda kontrol: Dağıtım faaliyeti açısından; bir gerçek veya tüzel kişinin doğrudan ve/veya dolaylı olarak kontrol ettikleri dağıtım şirketlerinin, bir önceki yılda dağıtımını yaptıkları elektrik enerjisi miktarının aynı dönemde ülkede dağıtım yapılan toplam elektrik enerjisi miktarına oranının yüzde elliye geçmesini ya da üretim faaliyeti açısından; gerçek veya tüzel kişilerin doğrudan ve/veya dolaylı olarak kontrol ettikleri üretim şirketlerine ait lisanslarda yer alan yıllık ortalama elektrik enerjisi miktarları toplamının, ülke toplam elektrik enerjisi miktarına oranının yüzde elliye geçmesini”

Gerekçe: 4628 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yabancı gerçek ve tüzel kişilerin elektrik üretim, iletim ve dağıtım sektörlerinde, sektörel bazda kontrol oluşturacak şekilde pay sahibi olamayacakları düzenlenmiştir. Ancak, gerek üretim ve dağıtım özelleştirmelerinde gerekse şirket hisse yapısı değişiklikleri için yapılacak işlemlerde yabancılık unsuruna ilişkin olarak tüm taraflarca esas alınacak bir ‘sektörel bazda kontrol’ tanımı bulunmamaktadır. Önerilen düzenleme ile 4628 sayılı Kanunda ‘sektörel bazda kontrol tanımı’ yapılmak suretiyle konunun açıklığa kavuşturulması ve bu kapsamda yapılacak uygulamaların ortak bir baza getirilmesi amaçlanmıştır.

3) Dağıtım şirketleri tarafından eksik yatırım yapılması halinde lisanslarının iptal edileceği hükmünün kaldırılması, yatırımların denetiminin yönetmelikle düzenlenmesi

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin sekizinci paragrafının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“4046 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan özelleştirme sonrası elektrik dağıtım tesislerinin iyileştirilmesi, güçlendirilmesi ve genişletilmesi için yapılan yatırımların mülkiyeti kamuya aittir. Elektrik dağıtım tesis ve varlıklarına ilişkin her türlü işletme ile yatırım plânlarının onaylanması ve bu plânlarda değişiklik yapılmasına dair yetki Kurula aittir. Kurul, söz konusu planların onayında hizmetin verilmesini sağlayacak yatırımların teklif edilmesini esas alır. Yatırım planlarının onaylanmasına, onaylanmış yatırımların gerçekleştirmelerinin izlenmesine ve denetlenmesine ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Gerekçe: Bilindiği üzere dağıtım faaliyeti bölgesel tekel niteliği taşıyan bir faaliyet olup, kamu hizmeti kapsamında değerlendirilmektedir. Dağıtım faaliyetinin söz konusu özellikleri dikkate alındığında sağlanacak hizmetlerin kamu ve özel sektör ayrımı olmaksızın yürütülmesinin zorunlu olduğu açıktır. Diğer taraftan, mevcut düzenlemedeki ifadelerde yatırım planlarının uygulanmasına ve denetlenmesine ilişkin Kurulun yetkili kılınması, Kurulun bu yetkisini bağımsız denetim kuruluşları yoluyla yaptırılamayacağı gibi yorumlara yol açmaktadır. Ayrıca, yine mevcut düzenlemedeki “onaylanmış yatırımlar gerçekleşmediği takdirde lisans iptal edilerek yeniden ihale yapılır” ibaresi muğlak bir ifade olup, hizmetin aksamadığı durumlarda Kurula bir takdir yetkisi bırakmayacak şekilde düzenlenmiştir. Bu durumda lisans iptaline gidilmesi ise, dağıtım şirketinin belirli bir süre lisanssız faaliyet göstermesi sonucunu doğuracağından uygulama açısından sakıncalı olmasının yanısıra tüzel kişiliğin değil ortaklık yapısının değişmesi gerekeceğinden amaca hizmet eder mahiyette de olmayacaktır. Önerilen düzenleme ile yukarıda belirtilen sorunların giderilmesi ve dağıtım özelleştirmeleri sonrası yapılacak uygulamaların, uygulama kabiliyetlerinin sağlanması amaçlanmıştır.

Dağıtım lisans iptalini düzenleyen hükümlerin değiştirilmesi,

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Dağıtım bölgeleri için lisans iptalini gerektirecek koşulların mevcut olduğunun tespit edilmesi durumunda Kurul tarafından hizmetin aksamaması için gerekli tedbirler önceden alınmak suretiyle ilgili dağıtım şirketinin hisselerini elinde bulunduran lisans sahibinin nam ve hesabına yüzyirmi gün içerisinde hisselerin satışı için ihaleye çıkılır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmeliklerde belirlenir.”

Gerekçe: Dağıtım bölgeleri için lisans iptali uygulaması, seçilen özelleştirme yöntemine göre lisans iptali sonrası lisans sahibi tüzel kişi değişmeyeceğinden bir anlam taşımamaktadır. Bu kapsamda, verilen hizmetlerde lisans iptalini gerektirecek nitelikte bir aksamanın tespiti

halinde dağıtım için seçilen özelleştirme yöntemi dikkate alındığında şirket hisselerinin lisans sahibinin nam ve hesabına satılması gerekecektir. Önerilen düzenleme ile bir dağıtım lisansının iptalini gerektirecek koşullar için özelleştirme yöntemi de dikkate alınarak yapılması gereken işlemler yeniden tanımlanmıştır.

4) Yatırımların izlenmesi, denetlenmesi ile proje onayı ve tesis kabulünde bağımsız denetim kuruluşlarının EPDK tarafından yetkilendirilmesi ve bu kuruluşlardan hizmet sağlanması

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının sonuna (ü) bendi olarak aşağıdaki hüküm eklenmiştir:

“ü) Yatırımların, onaylanan planlara veya lisanslarda yer alan tarihlere göre gerçekleştirmelerini izlemek, denetlemek ve/veya yetkilendirdiği kuruluşlar vasıtasıyla denettirmek, özel sektör tüzel kişilerinince gerçekleştirilen yatırımlar için proje onayı ve tesis kabulünde teknik konulara ilişkin olarak bağımsız kuruluşları yetkilendirmek, gerek duyulması halinde bu kuruluşlardan yatırımların izlenmesi ve gerçekleştirmelerin denetlenmesi konularında hizmet satın almak, bu çerçevedeki uygulamalara ilişkin usul ve esasları düzenlemek,”

Gerekçe: Üretim tesisleri ile şebeke faaliyetlerine ilişkin altyapı yatırımlarının izlenmesi arz güvenliği kapsamında gerekli tedbirlerin alınması açısından önem taşımaktadır. Artan elektrik enerjisini talebini karşılamak üzere gerçekleştirilmesi gereken yatırımlar ile üretim ve dağıtım özelleştirmeleri dikkate alındığında, proje onayı ve tesis kabullerinin gerçekleştirilmesi ile yatırımlardaki gerçekleştirmelerin izlenebilmesi için bu konularda gerekli nitelikleri taşıyan ve yetkilendirilmiş bağımsız kuruluşlardan hizmet satın alınması bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır. Önerilen düzenleme ile mali konuların yanı sıra teknik konularda da bağımsız kuruluşların oluşturulabilmesi, bunların yetkilendirilmesi ve gerekli görülen durumlarda mali ve teknik konulara ilişkin olarak hizmet satın alınabilmesi için gerekli yasal dayanağın tesis edilmesi amaçlanmıştır.

5) Şebeke yatırımlarında TEİAŞ’a gerekli ödeneğin tahsis edilmesinin sağlanması, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin ikinci paragrafının sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir:

“Arz güvenliği ve kalitesinin sağlanması ile iletim sistemine erişimin garanti altına alınmasını teminen gerekli olan yatırımlar yatırım planlarında yer alır ve Kurul tarafından onaylanan bu yatırımlarda hiçbir surette kesintiye gidilmez.”

Gerekçe: Elektrik enerjisi talebindeki yıllık ortalama %8 civarındaki artışı karşılayacak şekilde yeni üretim yatırımlarının gerçekleştirilmesi arz güvenliği açısından kritik önem taşımaktadır. Ancak, söz konusu yatırımların öngörülen sürelerde işletmeye alınması kadar bu üretim tesislerinin sisteme bağlanması ve üretilen elektrik enerjisinin güvenilir bir şekilde tüketim noktalarına taşınması da arz güvenliğinin sağlanması bakımından eşdeğer bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, kamu tüzel kişisi olan ve özelleştirilmesi gündemde bulunmayan Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin (TEİAŞ) altyapı yatırımlarını sistem ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tesis edebilmesi için sisteme bağlantı ve sistem kullanımı için gerekli olan yatırımların teklif edilip Kurulca onaylanması ve bunlara ilişkin ödeneklerde kesintiye gidilmemesi zorunluluk arz etmektedir. Önerilen düzenleme ile halen 233 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamedeki kısıtlamalara bağlı olarak yeni iletim yatırımlarını gerçekleştirmekte güçlük çeken TEİAŞ üzerindeki sınırlamaların kaldırılması hedeflenmiştir.

6) Kamu elektrik şirketlerinin KİK mevzuatı dışına çıkarılması,

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun aşağıdaki madde eklenmiştir:

“Piyasada faaliyet gösteren kamu niteliği haiz lisans sahibi tüzel kişilerin yapacakları ihalelerde uymaları gereken temel esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

Gerekçe: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, “...enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler bu Kanun kapsamı dışındadır”, Geçici 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasında ise “Enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler, özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar bu Kanunun 3 üncü maddesinin (g) bendi

hükmüne, bu bent kapsamında yer almayan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde ise Kanunun diğer hükümlerine tâbi olurlar” denilmektedir. Önerilen düzenleme ile kamu elektrik şirketlerinin ifa ettikleri görevlerin arz güvenliğine bağlamında aciliyeti ve satın alacakları hizmetlere ilişkin tutarların büyüklüğü dikkate alınarak açacakları ihalelerde 4734 sayılı Kanunla getirilmiş olan sınırlamaların dışına çıkarılmaları amaçlanmıştır.

7) Termik santral başvurularında ilk başvuru sahibine öncelik tanınması

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“Yerli ve yenilenebilir kaynaklar dışındaki kaynaklara dayalı üretim tesisleri için yapılan lisans başvurularında, başvuru sırasına göre işlem tesis edilir ve ilk başvuru sahibinin lisans işlemleri sonuçlandırılmadan aynı yer için yapılmış diğer başvurular değerlendirilmez.”

Gerekçe: Yerli ve yenilenebilir kaynaklar dışındaki üretim tesisleri için yapılan lisans başvuruları inceleme ve değerlendirmeye alınmalarını takiben Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca kişisel menfaat açısından itirazda bulunulabilmesi için Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun internet sayfasında yayınlanmaktadır. Son dönemlerde, söz konusu başvuruların Kurumun internet sayfasında yayınlanmasından sonra aynı yer için diğer tüzel kişilerce de lisans başvurusunda bulunulduğu görülmektedir. Bu durum bir taraftan söz konusu lisans başvurularının ne şekilde sonuçlandırılacağı konusunda belirsizliğe neden olurken diğer taraftan projeyi ilk geliştiren tüzel kişilerin yeni lisans başvuruları açısından tereddütler yaratmaktadır. Önerilen düzenleme ile yerli yenilenebilir kaynaklar dışında üretim tesisi kurulmasına yönelik lisans başvurularında, başvuru sırasına göre işlem tesis edilmesi ve inceleme ve değerlendirmeye alınan ilk başvuruya ilişkin lisans işlemleri tamamlanmadan diğer başvuruların değerlendirilmemesi hususu düzenlenmek suretiyle adil bir yaklaşım çerçevesinde konunun açıklığa kavuşturulması hedeflenmiştir.

8) Tüm Kurul kararlarının gerekçeleri ile birlikte yayımlanması için yasal dayanak teşkili ve yapılan başvurular hakkında oluşturulan genel nitelikli Kurum görüşlerinin gerekçeleri ile yayınlanması

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 8 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafının sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir:

“Kurul kararları, gerekçeleri yazılı olarak belirtilmek suretiyle alınır ve tüm Kurul kararları gerekçeleri ve karşı oy yazıları ile birlikte Kurum internet sayfasında yayınlanır.”

Gerekçe: Kurul kararları ilgili mevzuat hükmünde olup, Kurul kararlarındaki bütünlüğün sağlanmasını teminen söz konusu kararların gerekçelendirilmesi ile kamuoyuna duyurulması büyük önem taşımaktadır. Önerilen düzenleme ile bir taraftan 4628 sayılı Kanunun amaç maddesindeki şeffaflığın sağlanması diğer taraftan, aynı ve/veya benzer mahiyetteki kararların birbirleriyle bağlantısının kurularak geçmiş uygulamalara yönelik olarak Kurum hafızasının teşkil edilebilmesi amaçlanmıştır.

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir:

“Herhangi bir lisans sahibi tüzel kişinin başvurusu üzerine Kurum tarafından verilen mevzuat ve uygulamalara ilişkin açıklayıcı mahiyetli görüşler Kurum internet sayfasında yayınlanmak suretiyle diğer piyasa katılımcıların da bilgisine sunulur.”

Gerekçe: Bazı konularda ilgili mevzuatta düzenlenmiş olmakla birlikte uygulamanın ne şekilde gerçekleştirileceği hakkında ilave bilgiye ihtiyaç duyulmakta, piyasa katılımcıları bu ihtiyaçlarını Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna açıklama talebiyle başvuruda bulunmak suretiyle gidermektedir. Önerilen düzenleme ile Kurumun bu kapsamda verdiği genel içerikli görüşlerin tüm piyasa katılımcılarının bilgisine sunulması bu kapsamda bilgi paylaşımının en üst düzeye çıkarılması amaçlanmaktadır.

9) OSB Kanununda elektrik enerjisi faaliyetlerinin 4628 ve 4646 sayılı Kanunlar çerçevesinde yürütüleceğinin düzenlenmesi

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 27 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“Organize sanayi bölgelerindeki elektrik enerjisi ve doğal gaz faaliyetleri 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu ile bu kanunlara dayalı olarak çıkarılan ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülür.”

Gerekçe: Organize sanayi bölgelerinde yürütülen elektrik ve doğalgaz faaliyetlerini de içeren 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun, bu faaliyet alanlarını serbest piyasa koşullarına göre düzenleyen Elektrik ve Doğalgaz Piyasaları Kanunlarından önce yürürlüğe girmiş olması, uygulamada bir çok soruna yol açmıştır. Her ne kadar organize sanayi bölgeleri 2005 yılında yapılan ilave değişiklikler ile Elektrik Piyasası Kanununda ayrıca düzenleme altına alınmış olsa da 4562 sayılı Kanun ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta Elektrik ve Doğalgaz Piyasası Kanunlarıyla çelişkili hükümler bulunmaktadır. Önerilen düzenleme ile Organize Sanayi Bölgelerinde elektrik ve doğalgaz faaliyetlerinin 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu çerçevesinde yürütüleceği konusuna açıklık getirilmesi hedeflenmiştir.